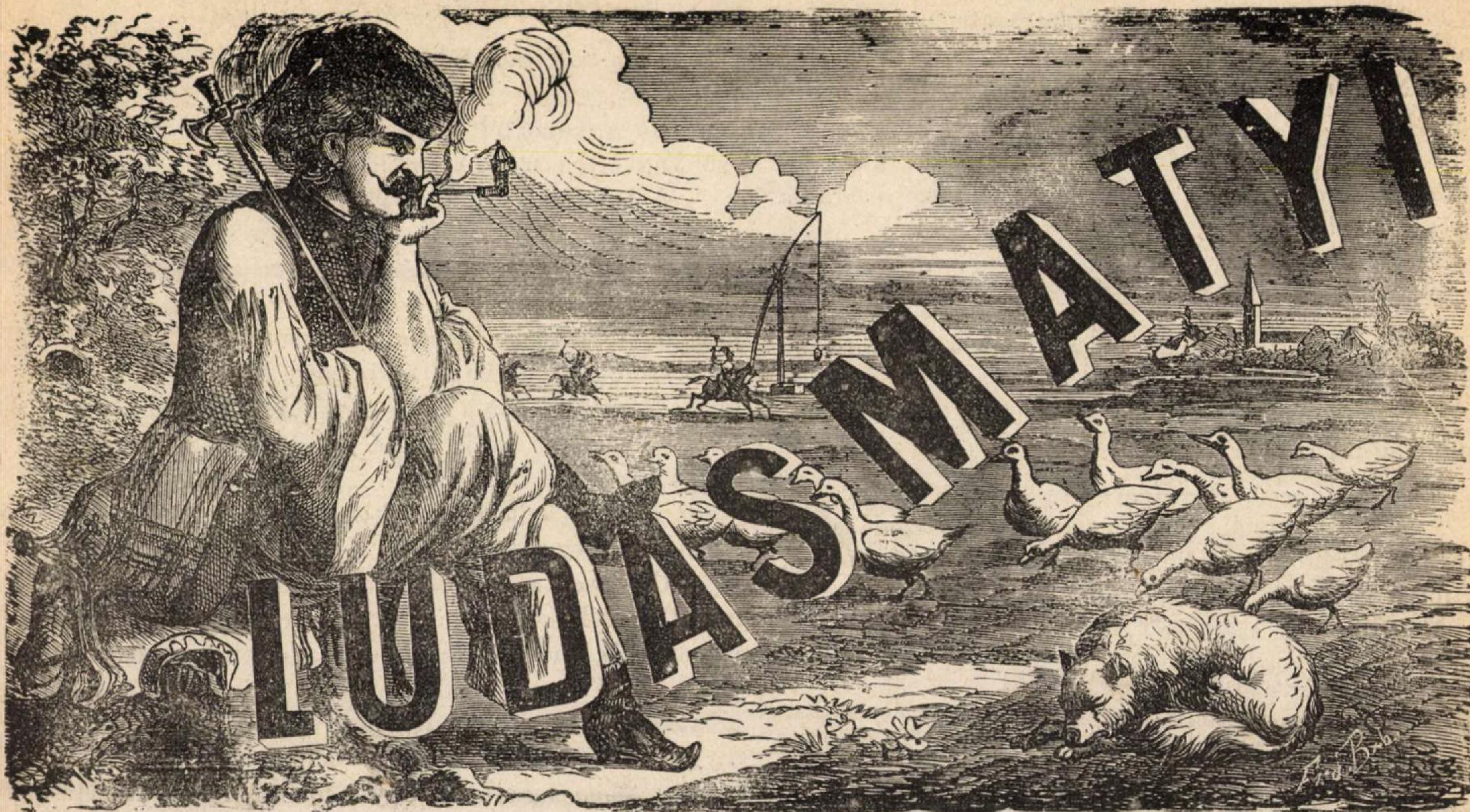

VI. ÉVFOLYAM. Megjelenik minden vasárnap. Ára félévre 3, egész évre 6 frt.

Az előfizetési pénz a Kiadóhivatalba városháztér 6. sz. alá küldendő.

Pest, dec. 15. 1872. 50 szám.

GYÜJTŐKNEK öt előfizető után tiszteletpéldány jár. Egyes példány ára helyben 10 kr.

Szerkesztői iroda: Városháztér 6. sz. ide küldendő mindenféle kézirat, mely »LUDAS MATYINAK« van szánva.

A magyar nyelv.

Eviva Soroksár! megszületett tehát
A mit maga se hitt vón az öreg Deák!
Országgyülés által törvényé emelve:
Hogy „magyar“ legyen a fővárosnak nyelve.

Érted jó magyarom! nyelved magyar lészen
A törvénykezésen és a közgyülésen...
Hát nem vivmány-e ez, hogy a magyar saját
Nyelvén panaszolja el buját és baját?

Ne legyek én Matyi! ha nem ép oly vivmány
A magyar parlament e dicső faktuma..
Mintha csak Bécs mondta volna ki, hogy ez'tán
Németül beszéljen „grossdeutsch“ publikuma.

No de annyi vivmányt még is elismerek
Ezen nyelvkérdésben, — lelkem isten látja —
Hogy a haza bölcsét cserben hagyta, skártba
Tette most az egyszer — nála bölcsebb pártja.

Lónyai piculák.

A Deák-klubban nagyban bucsuzgattak a bukott miniszterelnöktől.

Szlávy az uj miniszterelnök azt mondá a többi közt beszédében, hogy: „ez a nap a gróf Lónyai Menyhért napja.“

A volt biz a... hanem elfeledte oda tenni, hogy „lemenő“ napja.

No még az a jámbor klavirmester sem gondolta ám, ki nem rég egyik dalszerzeményét elnevezte „Lónyai induló“-nak, hogy darabja olyan pompásan sikerüljön s legelsőbben is Lónyai ő excellentiája maga játsza azt el roppant bravurral.

Ugyan minő jutalmat adott Lónyai annak a szerencsétlen flótásnak?

Miért kellett Lónyainak megválni a piros bársony foteltől és sok mástól.

Mert József főherceg azt mondá hogy a ki birja az marja.

Adventi szentelt fricskák.

Az elégedetlenek azt kérdik, hogy mi hasznunk van az uj miniszteriumból?'

Nem uj ez kérem, hanem csak a régi megfejelve.

Ezen fejelésért pedig majd kapunk egy kis adópótlékot, csak győzzük ezen pótlék beszerzésére a talpallást.

Igy hát nincsen haszon kár nélkül.

Azt mondják a rosz nyelvek, hogy az uj kormány elnök minden rendszert végig szolgált.

Se baj ez, sőt szerencse, mert igy legalább fog tudni ad-minisztrálni.

Az uj kormányelnök beköszöntő beszédében a kormányfőváltozás okát ugy kerülgette, mint macska a forró kását.

Pedig hát szép tulajdon ám az az őszinteség még egy miniszter elnöknél is.

A „Pesti Napló“ Lónyai bukását annak tulajdonitja, hogy minden fontos kerdést vállaira emelt, melynek aztán nem birt eleget tenni. Keveset kell markolni, de jól és erősen, — adja aztán a tanácsot Lónyainak.

Igy hát a Pesti Napló is elismeri, hogy Lónyai bizony azért bukott meg, mert hát sokat markolt.

Egy francia doktor két halálra itélt kommunistán próbát tett, hogy ha vérüket lecsapolja és aztán a testet kályha mellett megaszalja, azután pedig elteszi őket télire mint valami befőtt gyümölcsöt, tavaszszal ismét lelket tud azokba önteni, egyszóval a halottakat is feltudja támasztani.

Nem jó lenne e az öreg Deák Ferenc urat annak a tudós francia doksornak ekként preparálni a jövő nemzedék számára? de meg azért is, hadd látná meg 100 év mulva, hogy hova vitte az országot s a népet azzal a 67-ki közösügygyel?

Gáribáldi egyik barátjához irott levelében azt mondja, hogy Angliában és Belgiumban beverik az oly miniszterek ablakait, kik a nép jogait lábbal tapodják.

Bizony elég barbárok is azok a belgák és angluso, már minálunk Magyarországban bizalmat szavaznak az oly minisztereknek is, a kik a népet meglopják.

Sch-Mausznak.

Valymi kétes egy szavazat
Igazolni nem igazat.
Azt csupán csak te teheted..
Kit Bácska szült... mint egeret,

Hogyan akarták a halasiak 1849-ik évben Jelacsics táborát elfogni?

1849-ik évben Jelacsicsnak Halason kellett átvonulnia.

De a kunoktól tartván, a Halashoz nem messze eső Vadkerten szállt táborba.

A halasiak ezt megtudván nagy népgyülést tartottak, a hol is az értelmesebb rész a meghódolást tanácsolta, mig a nép ellentállni akart; különösen izgatott a tárgyban valami Zseni nevü marhakereskedő, hatalmas beszédeket tartva mint népvezér.

— Ugyan az isten áldja meg Zseni uram! mivel akar ellent állni? mikor se punkánk, se ágyunk nincs, — szólt egy az urak közül, lebeszélni szándékozván a hős népvezért.

Nem is kellenek azok halja az ur — orditott Zseni uram egy padra felállva.

Ugy van, nem kell nekünk sem puska sem ágyu mégis megöljük a németeket a ki áldója van! Tudják atyafiak! hogy a németnek Vadkertről a pirtói utcán kell városunkba jönni, másfelől nem jöhetnek, mi tehát a pirtói utcán farkas vermeket fogunk ásni, s mikor jön a német mind belehul, s mi ott hagyjuk éhen veszni. — Ugy-e jó lesz igy atyámfiai!?

Soha még parlamentitag nem kapott oly hangos élyent mint Zseni uram, a népnek tetszett az inditvány, vállára vette vezérét s ugy hordozta utcáról-utcára.

Kevés pillanat alatt ezer meg ezer ember, aszszony, gyerek, ásott kapált a széles pirtói utcán, hordván a nádat rözsét rakásokba.

Látván a józanabb rész, hogy a nép cselekedete által mi sors érheti városukat, de arról is meggyőződtek, hogy a nép akaratát meggátolni nem képesek, fortélyhoz kelle nyulniok.

Volt a városnál egy aljegyző K. . . . . Imre, ki hires volt eredeti életre való humoros ötleteiről. Ez vállalkozott a nagy munkára, hogy a népet megtériti.

Meg is téritette.

De hogyan?

Midőn a nép ezrivel ásta furta a pirtói utcát farkasveremnek, egyszer csak Vadkert felől sebes hajtásban jő egy négyes fogat, a hátulsó ülésben kényelmesen ütvén K. Imre barátunk.

Persze hogy megállitották. egyszerre ezerhang kérdé tőle, hogy mi ujság Vadkerten? beszéljen.

K. Imre felegyenesedett az ülésben és elkezdte beszélni a népnek különösen a népvezérének Zseni uramnak, ugy tétetvén magát, ki már több nap óta távol van s az az napi történteket nem tudá.

— Bizony atyafiak! a vadkerti kasznárnál hol szólva voltam, magam is beszéltem Jelacsicscsal, kinek vagy 50,000 embere s négy száz ágyuja van, nagyon mérges ránk különösen nagyon dühös egy polgártár-

sunkra, kit nem nevezett meg, a ki a lakosságot reá vette, hogy elfogására farkas vermet ássanak, ezt a polgártársat követeli Halasvárosától, s minket nem bánt. — Elvégezvén beszédét a furfangos K. Imre. kezdett a nép a felett tanakodni, hogy okosság lesz e 50,000 embernek és 400 ágyunak farkasvermet ásni?

Igy lassan-lassan haza felé tért a nép, s annál inkább kezdett kijózanodni, mert vezérét Zseni Laczit sehol sem találta.

Másnap Jelacsics alig ötezer emberével biztosan vonult Halason át.

— Persze, hogy nem kerestette Zseni uramat, mert az egész historiáról mit sem tudott.

Zseni uram pedig e napon ugy eltünt, hátrahagyván családját gazdaságát, hogy róla senki semmit sem hallott; csak a forradalom bevégzése után félévre mert haza jönni, midőn biztosan tudta, hogy soha sem keresik.

Szerbiába csavargott, hol mint marhakereskedőnek sok ismerőse volt.

Veszprémi bombák.

Hány ügyvéd, fiskális, prokátor és jogtudor van Veszprémben?

— Éppenséggel 48. —

Hogy lehet az hogy együtt véve még is 67-esek?

— Mert káptalan a fejük.

Veszprémben a 12 apostol közül kit tisztel a nép leginkább?

— Pribék ő nagyságát —

És miért?

— Mert ő „pribék“ —.

Veszprém városában hány apácza van?

Ki tudhatná azt más — mint a megye diplomás bábája!

Miképen lehet az, hogy a veszprémi püspökség, és a káptalan ügyvéde kálomista?

— Erre kimeritő feleletet csak is a püspök nagyméltóságának kebelbeli barátnéja adhatna,

---

Kadenciás monolog.

A ki magasra hág
És azután onnan
Lebukfencez, mint én —
Bizony nagyot pottyan.
Kollégám mind maradt,
S nekem . . . abeundi —
Sic transit Lónyai
Et gloria mundi.

A pincében.

Nappal éjjel ha lemászok
A pincébe — mindenkor,
Ugyan csak görnyed az ászok
Görnyedteti a jó bor.
Jobbat tehát mit is tennék?
Mintha terhén könyitenék,
Könyörülök is rajta . .
Bár nem ütöm is csapra.

Nem, mert a nagy hordó mellett
Mindég függ egy lopótök,
Hordón egy viszás lélekzet
Mindég könyebülést lök.
Hordó könyebb, de én ugyan
Nehezedem, — már az ugy van
Óh de kedves teher ez. *)

Hol az isten?

A tanfelügyelőket általában ugy hivják a vidéken, hogy „iskola kerülő.“

Szász Károly tanfelügyelő — ha tetszik — iskola kerülő — megjelent nem rég egy községi iskolában.

— Hogy hivnak fiam? — kérdé az első fiut.

Darvas Andrásnak — kérem alázatosan.

— Hát téged?

Kerekes Ferencz tisztelem szépen.

— És téged.

— Csömbör Dömötör.

— No már téged nem is kérdezlek — szólt Szász Károly a negyedik fiuhoz, mert tudom, hogy a neved Kiliti Fridrik.

Igen is nagyságos uram, az a nevem!

No Kiliti Fridrik mond meg nekem mit tudsz az istenről?

— Azt, könyörgöm alázatosan, hogy az isten mindenütt jelen van.

— Jól van fiam, jól feleltél; mond meg nekem tehát, hogy ati boros pinczéte kben is jelen van?

— Oh kérem alásan nagyságos ur ott nincs jelen; felelt, a fiu.

— Ép most mondád édes fiam, hogy az isten mindenütt jelen van, ha mindenütt jelen van, ugy a ti boros pincétekben is jelen kell lennie? magyarázta Szász kerülő uram a gyermeknek Kiliti Fridriknek a feladatot, mire ez szemlesütve ekként válaszolt:

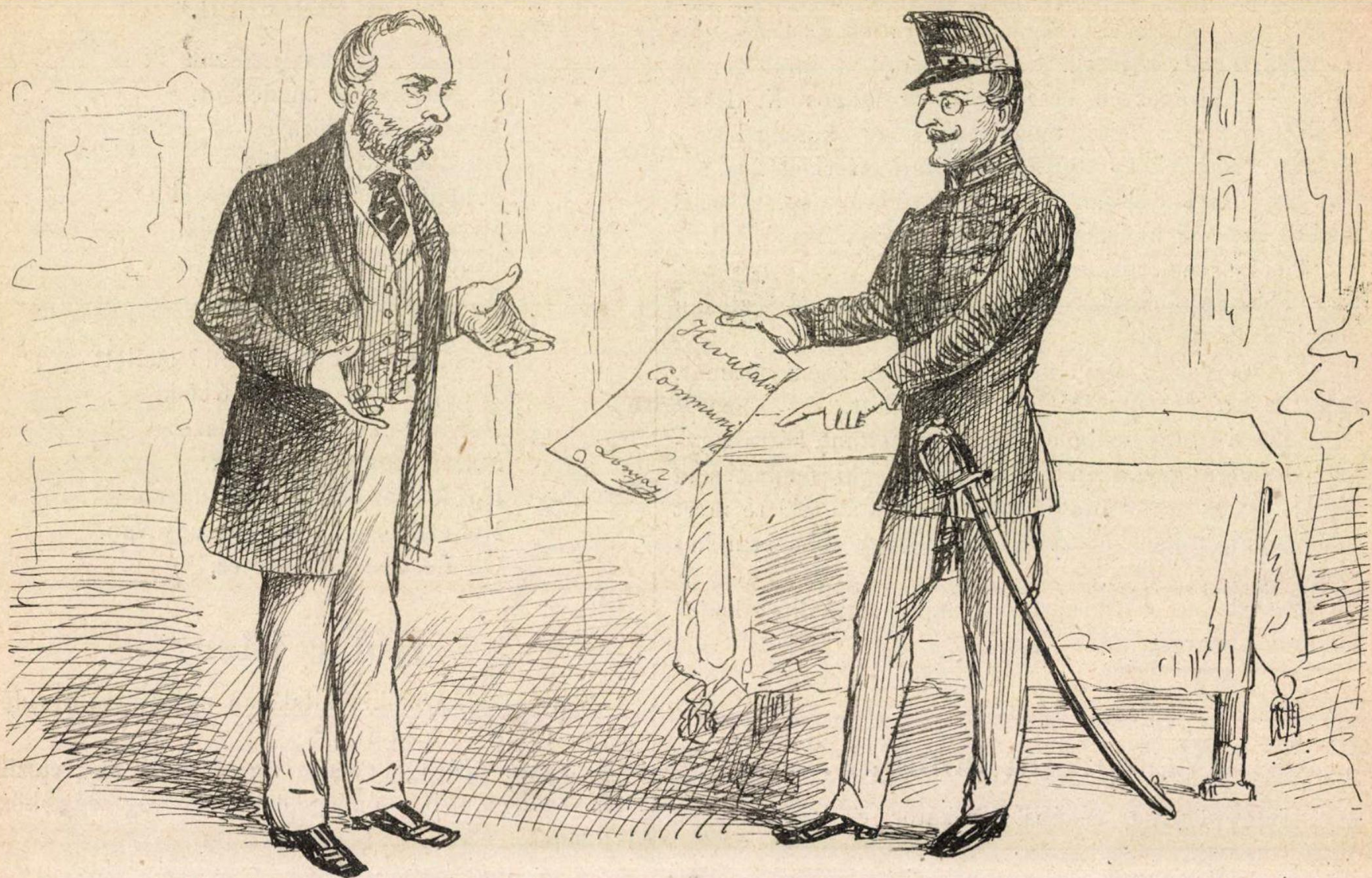
— Igen ám, nagyságos uram! de nekünk nincsen pinczénk!

Szász Károly még az nap hazament az oskolakerülésből Kun-szent-Miklósra.

---

*) Borszem Jaukót megüti a veres hagyma szag, hogy e költeményt az „Están dalai“ közzé nem füzhette.

Jelenetek a „Lónya

Szepi herceg: A te irásod? felelj!!

Miniszterek: Fogadd bizalmunkat és tárcánkat.

luló“ cimü operából.

Menyus gazda: No legalább elcsaptam a miniszteriumot.

Ludas Matyi: Ni ni Menyus gazda ha már itt hagy bennünket, hát csak üritsük ki előbb azt a megrakodt zsebeket.

Konyi gyorsiró nótája.

Én vagyok az egyedüli
Ki a padot szótlan üli,
Nem tesz nekem szemrehányást
Sem a jobbpárt sem a balpárt.

Leirok én sárgát kéket —
Kurta, hoszszu, szüz beszédet.
Okosat avagy bolondot . .
Minőt egy honatya mondott.

Szabadkai krónika.

Matyi bácsi!

A mint megérkeztem parabutyi utamból, ott találtam asztalomon a hó-napszámos krónikát és a Herr von Miska bácsi levelét, mely igy hangzik :

Barátom Körpelesz! Épen most tudtam meg Józsi öcsémtől a kir. aljárásbiró urtól, hogy maga az ő dolgában Parabutyon kószál. — Én magát nem azért fogadtam secretariusomnak, hogy másnak tegyen szolgálatot; hanem, hogy az én kukoricámat lemorzsoltassa és Eszékre vigye eladás végett; mert ebben a mostani zavaros időben ugy vagyunk, hogy az ember azt sem tudja, hogy holnap mire fog fölébredni. Maga persze nem olvassa az ujságokat, és nem tudja mi történik a nagy világban. — Maga nem tudja, hogy gróf Lónyai ő excellentiája erőnek erejével lemondott a minizzterségről; azt sem tudja, hogy báró Majtényi ő kegyelmessége is készül odahagyni azt a revolutionális Ujvidéket, a hol én egy időben, mint feő nótárius nagy orátiót mondtam. — Hát azt tudja-e, ami legcsúnyább, hogy a mi katholikus városunk — az én Józsi öcsém kivételével — be nem akarja ereszteni a iezsuitákat?!

De maga persze mindezeket nem tudja, és az én kukuricám még mindég morzsolatlanul hever a góréban. — Pedig az országgyülés is már elhatározta, hogy Pesten állami policia lesz, és én el nem tudom adni a kukuricámat. — Maga talán azt hiszi, hogy az én vőm — Lénárd ő méltóságából nem lehetne még nagyobb ur?! — Hát ki lenne más arra candidálva, hogy Pesten főpolicáj-director legyen, mint ő, a ki már is annyi szolgálatot tett Tóth Vilmos ő excellentiájának?! — Nézze tehát, hogy a megtartandó installátió költsége a kukurica árából kikerüljön.

Itt küldöm ·|. alatt a Havi Krónika (hónapszámos k.) 4-ik füzetét. — Legyen szives annak egyes kitételeit a L. Matyiban rectifikálni; mert azt nem lehet helybenhagyni, hogy egy balpárti polgármesterről azt mandja, hogy magát „előzékenyen viselte.“ — Ilyesmit mindig csak a főispánról kell mondani. — Azután, ha mi nem fogjuk a balpártot mindenféle gyalázatos rágalmakkal illetni: ugy mi sohasem jövünk többségbe. — Higyje el Körpelesz barátom, hogy nekem ebben a dologban több praxisom van, mint azoknak a tapasztalatlan fiataloknak, a kik közül egyik sem volt nótárius. — Hanem az egészen rendjében van hogy Sz. Jánost, mint egykori főbirót rágalmazzák és gyanusitják, — Úgy kelt neki! minek lett balpárti?! és hogy merte a közgyülésen azt mondani, hogy minden számadási mulasztásért a főispán, mint azidőbeli polgármester felelős — és pedig második helyen!.. M!csoda degradálás ez az én méltóságos vőmre nézve?! Most bezárom levelemet és sietek a deákpárti conferentiába, a hol el fogjuk határozni, hogy ki fogja átnyujtani gróf Lónyay ö excellentiájának bizalmi nyilatkozatunkat?!

Miska,
pensionatus senator.

Tessék!.. Most az egyszer szolgáltam két úrnak, és már is bensültem. — Be sajnálom, hogy nem lehetek miniszteri hivatalnok!.. akkor majd csak megtanulnám: hogy lehet egynél több urat szolgálni.

Matyi Bátcsi! Szeretné úgy-e tudni: miért voltam Parabutyon? Hát megsugom: 9 akó 21 pint szentelt vizet hoztam a mi aljárásbiránk számára, a ki nem rég tartotta névkeresztségi ünnepét a „ßolond Miska“ keresztapasága és a „Magyar Állam“ komasága mellett, és lett belőle: „Antonellovics“. — Azt modják, hogy a parabutyi szentelt viz nagyon megerősiti az embert a „jezsuitismusban.“

Adieu!

Körpelesz
representánt.

U. i. Igaz-e, hogy a mi képviselőink sürün látogatjak a Neue-Weltet?*)

Körpelesz.

*)Nem tudom; de azt tudom, hogy az egyik a „Dameu-congress“ korjegyzője.

Matyi.

Népdal

(énekli Lónyai.)

Sárgarigó páros
Palotámra száldos . .
Itten hagyom, mert unalmas,
Nékem Budaváros!

Elmegyek én télre
Nugalomba végre...
Csernátoni és Simonyi
Vittek engem jégre.

Adomák.

Karácsoni legátióra ment a debreceni diák A... községbe. A szent eklézsia, — hol az apostoli küldött Krisztus születését vala hirdetendő — azon eklézsiáknak volt egyike, melyről azt mondja a példabeszéd „szegény az eklézsia maga harangoz a pap:“

Más pátronus hiányában legátusunk a nőtelen paphoz kvártélyozta be magát, a ki bizony nem valami lukullusi módon éldegélgetett szerény stólájából. Hegyes vidék között lakván, pásztori fizetése leginkább azon nehány hordó borbólt állott, mit a presbiterium szüret alkalmával a hivektől öszvekolédált a stóla fejében.

Bora tehát volt a papnak quantum satis, hogy a legátus ne szomjuhozzék. A borkocsolya sem hiányzott mert, a pap megfőzetett egy sonkát, s abból aztán reggeliztek, ebédeltek, vacsoráltak mindaddig mig tartott s lecsipték magukat derekasan mindennap.

A legátusnak tetszvén a gyöngyélet, ott maradt a papnál uj évre is. Ó esztendő utólsó napján aztán már a disznófejét főzette meg a pap s abból lakomáztak. Uj évre az ebéd megint csak a disznófej maradék levén, a pap e szavakkal kinálta a legátust: „ No legátus ur! az esztendőt disznófejjel végeztük, disznófejjel is kezdjük.“

A rókuszkórházba közelebb egy oly napszámost vittek be, ki szörnyü módon öszsze volt verve.

A sebész tanár jó alkalomnak tartotta, hogy az orvos növendékek elött magyarázatot tartson a félig agyon zuzott ember sérüléseiröl.

„Nézzék önök! — magyarázá a tanár — itt az agyacstól a farcsikig ugy hosszában tompa eszközzel lett megzuzva; ezek a kereszt zuzódások pedig éles eszközökkel okoztattak.“

Ugyan mit beszél — vág közbe a megvert egyén — jobban tudom én azt, mint az ur, mer ott voltam, majd elbeszélem én az ifju uraknak hogy történt.

Csernátoni.

Csernátoni olyan gyanus,
Mint a virslibe töltött hus,
Gyakran nagyon jó beszéde . .
De többször rosz a negéde.

Sziporkák.

Az „arany sas“ vendéglőben egész elszigetelten van egy félreeső hely, hová csak is patentális jobboldaliak járnak diskurszusra. E társasaságot aztán a sasnak ellenzéki vendégei elnevezték skupcsinának. Hogy ez a skupcsina is termel néha egy-egy viccet, már olyat a milyet, igazolja a következő diskurszus:

Sztupa: Barátim! ha igy haladunk elvész Magyarország! (hihetőleg az államadóság csinálásról s Kerkápoli deficitjeiről volt szó.)

Tavaszi: Ha patikus vagy, hát csinálj olyan orvosságot a mitől meggyógyuljon.

Deák Ferenc azt mondá legközelebb a jobboldali klubban: „a helyzet kétségbeejtőleg nehéz.“

Hat év óta mondogatja már ezt a Ludas Matyi, de az öreg ur sohase akarta elhinni.

No de habár késő jön is, — de még is csak szép az az elismerés.

Páter Laukó albumába.

Hej, páter Laukó! hallottam a bókot,
Melyet szöméyemről Kecskométen szólott:
Hogy tizenhat éve, tanuló koromba,
Korhely, lusta voltam, és mellé — goromba,
Hogy nem vagyok méltó semmi pártfogásra,
Rudas, „ludas“ vagyok ... No az ember lássa!..
Jó iskolatársam nemös szivű páter!
Hát ennyire terjed a böcsület-kráter?..
Hajdan sem ismert ön, most sem ismer, mégis
Óltögeti reám szőrös nyelve végit...
Furcsa könyv lehet a maga bibliája,
Hogy ilyen textust von az emberfiára.
Tán biz jobboldali nemös páterságod,
S Ágai Dolfiból nyöre oltó ágot?..
Bizonyosan igy van, mert ha másként állna,
Rút asszony könyvéből csak nem predikálna..
Mivel hát a pletyka so'sem illet papot —
Fogadja tölem ön.. e szellemi pofot..,

Contra...

Diskurszus

Icig szomszéd és Mihály gazda között.

Mihály gazda: Ugyan Icig szomszéd! az a Borsszem Jankó miért kap subventiót?

Icig szomszéd: Khölönös kérdés hallja khend, hát a khutya miért khapja a khoncot?

Mihály gazda: Hüségeért és hizelgéseért.

Icig szomszéd: Thegye huzzá khend még azthot is, hogy a kik a házhoz nem tarthuznak hát.. megogassa.

Icig szomszéd: Thodja e khend Mihálylében, hugy a herr von Lunyai miért épitett paluthákat és miért vásárolt orradalmakat?

Mihály gazda: Hogy ne tudnám.

Icig szomszéd: Nus! mondja meg hát khend...

Mihály gazda: Hát azért mert volt miből.

Icig szomszéd: Thodja-e khend Mihály gazdha, mi khölömbség van egy eszterghumi kanunok, és egy váci szamár khüzütt.

Mihály gazda: Az, hogy az esztergomi kanonok a hasán, a váci szamár pedig a hátán hordja a keresztet.

Az ádventi disznóölésekre.

Szerencsés jó estét, meg tiszteljük ásson —
Ime megérkeztünk szép sorban mindnyájan,
Adja a teremtő, hogy szemünk bort lásson,
Foghagymás kolbászra szemünk szánk eláljon !
Ime megérkeztünk: Jancsi, Ferkó, Peti,
De a mi torkunkat a szárazság lepi,
Mert megvaljuk bizon — mi tagadás neki,
A bort a mi torkunk nagyon is szereti! —

Zsiga pósta.

A Matyi december 8-án mint boldogasszony fogantatása ünnepén nem jelent meg, böjtöt tartott kálomista létére, annak szomoru emlékére, hogy boldogasszony fogantatása neki kilenc havi kóter fogság és 200 ft. pénzbirságba került.

Pardon, hogy ezt a böjtöt a publikummal is megtartatta, de olyan furcsa esztendőben, mint ez a hetvenkettediki, melyben ötvenkét hét helyett ötvenhárom van (ha mult vasárnap is adtunk volna lapot, ugy ez évben ötvenhárom számot kellett volna adnunk, holott csak ötvenkettő dukál) materiális érdek is kényszerit nem generozuskodni.

☞ Előfizetési felhivásunkat karácsoni csemegeül fogja venni a közönség. ☜

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Mészáros Károly — Pest, 1872. Nyomatott Neuer I.nál.